

ПСИХОЛОГІЯ ТА ЕТИКА

Спеціальність: 121 «Інженерія програмного забезпечення»

Вибіркова дисципліна: загальної підготовки

Циклова комісія: з загальної підготовки.

Викладач: Гелевер Владислав Володимирович

Підсумкова форма контролю: залік

Кількість аудиторних занять: 17 лекцій –Етика; 22 лекцій – Психологія.

Самостійна робота: 12 годин (6 – Психологія; 6- Етика)

Вид індивідуальної роботи: не передбачено.

Консультації: здійснюються викладачем впродовж семестру згідно розкладу.

Анотація навчальної дисципліни

Мета дисципліни: формування певного рівня свідомості, що сприяє розширенню та поглибленню культурного світобачення особистості; пояснення найвищих загальнолюдських духовних цінностей; забезпечення загально-естетичних, психологічних та моральних засад розвитку внутрішнього світу особистості.

Завдання дисципліни:

- визначити поняття «мораль», «моральні цінності» та усвідомити їх роль у повсякденному житті;
- проаналізувати наскільки вивчення психології та етики як наукових дисциплін сприяють формуванню культури особистості;
- дослідити роль психологічно-етичних категорій «добра» та «зла» як загальних понять моральної свідомості;
- показати наскільки розуміння «поваги до загальнолюдських та національних цінностей» впливає на формування та розвиток внутрішнього світу особистості.

Основні результати навчання

РН01. Застосовувати основні принципи професійної етики у галузі програмної інженерії, усвідомлювати їх соціальну значимість та культурні аспекти в професійній діяльності.

Тематика та види навчальних занять

Розділ 1 Етика

Тема 1. Етика як наука. Етимологія терміну. Мета, функції, структура етики як науки. Етика, естетика, етикет- визначення понять. Основні завдання етики

Тема 2. Людина у суспільстві. Визначення термінів «людина» і «суспільство». Їх характеристика. Людина і суспільство: основні аспекти взаємозв'язку .
Вчення про людину і суспільство в контексті християнської філософії

Тема 3 Емоції та почуття людини Визначення почуттів і їх фізіологічні основи. Форми переживання почуттів та емоцій. Види почуттів та емоцій

Тема 4. Справедливість Справедливість як елемент суцільного життя. Що означає бути справедливим. Притчі про справедливість

Тема 5 Проблема людської гідності та права Визначення термінів «гідність» та «право». Право на повагу до гідності. Філософія людської гідності у праві. Гідність людини як моральна основа її прав.

Тема 6. Золоте правило моральності Моральні правила. Біблейські заповіді. Золоте правило моральності як спосіб подолання духовного нігілізму

Тема 7 Прислів'я та приказки як частина морально-етичного виховання людини Прислів'я і приказки: що про них варто знати. Традиції та тенденції морального виховання через прислів'я та приказки. Приклади приказок та прислів'їв

Тема 8. Професійна етика Визначення терміну «професійна етика». Сутність, основні принципи та категорії. Види професійної етики. Роль етики у професійній діяльності

Тема 9 Такт як етична категорія. Визначення терміну «такт». Тактовність як елемент спілкування Як розвинути відчуття такту

Тема 10. Йога як філософське вчення Йога – філософія тіла і душі. Особливості практики та філософії йоги. Вісім ступенів йоги. Перешкоди на шляху до йоги

Тема 11. Вплив мистецтва на внутрішній світ людини Особливості впливу мистецтва на людське життя. Вираження почуттів людини за допомогою мистецтва. Роль мистецтва в сучасному світі

Тема 12. Значення сім'ї в процесі розвитку особистості. Сім'я та її значення у процесі становлення особистості . Вплив сім'ї в формуванні особистості.. Етика сімейних відносин

Тема 13. Екологічна етика Основні поняття та принципи екологічної етики. Глобальні проблеми людства. Українське та міжнародне екологічне право. Природо-охоронні організації.

Тема 14. Кодекс честі Перелік правил. Порівняльна характеристика кодексу честі сучасної людини та середньовічної. Кодекс честі в різних країнах

Тема 15. Поняття «добра і зла» в етиці Визначення понять. Взаємовідносини добра і зла як етична проблема. Як розрізняють добро і зло

Тема 16 Совість людини Теорії в дослідженні категорії «совість». Совість як етична категорія. Виникнення феномену совісті

Тема 17. Питання прогресу моралі. Сутність і концепції прогресу моралі Прогрес моралі: ілюзії чи реальність. Моральні виклики сучасного світу. Визначення поняття «мораль майбутнього»

Розділ 2 Психологія

Тема 1. Психологія як наука Основні поняття. Етапи становлення . Предмет та завдання. Методи наукової психології

Тема 2. Поняття «Душа людини»

Визначення терміну «душа». Поняття душі в науці. Трактування та уявлення душі в наукових працях (Аристотель, Сократ, Платон, Декарт). Душа як психологічна категорія

Тема 3 Свідомість людини Свідомість: її походження та соціальна сутність. Характерні риси, функції, структура свідомості. Індивідуальна свідомість. Проблема свідомості у філософії та психології

Тема 4. Поведінка людини. Психологія поведінки людини. Типи, види і особливості поведінки людини. Фактори, що впливають на поведінку людини

Тема 5. Мистецтво ставити запитання Запитання як мистецтво здобувати потрібну інформацію. Загальні правила щодо процесу запитування. Загальні помилки щодо процесу запитування. Приклади запитань

Тема 6. Психологія особистості Психологія особистості як наукова дисципліна. Концепції особистості фрейдизму і неофрейдизму, Індивідуально-психологічні властивості особистості. Когнітивний підхід до особистості. Гуманістичний напрям у психології особистості

Тема 7. Пам'ять людини. Види пам'яті. Образне мислення. Процеси пам'яті. Як можна покращити процес запам'ятовування. Принципи роботи пам'яті людини

Тема 8. Увага Увага та її властивості. Засоби розвитку уважності. Види уваги

Тема 9. Самосвідомість особистості «Я-концепція». Ідентифікація особистості. Розвиток самосвідомості. Самопізнання

Тема 10 Вербальне та невербальне спілкування Визначення термінів – «вербальне»/ «невербальне» спілкування. Форми вербального/ невербального спілкування. Відмінності між вербальною і невербальною комунікацією. Значення мови невербального спілкування

Тема 11 Психологічні теорії особистості Психологічні теорії та підходи щодо особистості: психоаналіз, біхевіористичний підхід, когнітивний підхід, теорія росту. Структура, функції, компоненти теорії особистості. Дослідження психологів

Тема 12 Вольова діяльність особистості Діяльність як форма активності людини. Поняття про волю. Вольові дії людини. Розвиток сили волі

Тема 13 Психологія стереотипів Визначення терміну «стереотип». Види, форми та сутність стереотипів. Як стереотипи впливають на життя людини

Тема 14 Формування самооцінки Адекватність самооцінки та як її визначити. Види самооцінок. Ставлення до критики та помилок. Способи підняття самооцінки. Розвиток самоповаги

Тема 15 Емоції та почуття Поняття про емоції та почуття Основні теоретичні підходи. Види емоцій та почуттів. Класифікація емоцій та почуттів.

Тема 16 Психологія конфлікту Загальна характеристика, причини та передумови виникнення конфлікту. Прогнозування та попередження конфліктів. Психологічні фактори. Вирішення конфлікту: методи, стратегії, тактики

Тема 17 Психологія стресу Поняття, вплив, фази, характеристика стресу. Причини виникнення стресу. Закономірності розвитку стресу. Подолання стресу

Тема 18 Зв'язок мислення та мови Визначення термінів «мислення», «мова». Розумовий процес, словникова база людини, проблеми при відсутності взаємозв'язку. Мова й пізнавальна діяльність. Діалектичний зв'язок мови й мовлення

Тема 19 Сон та сновидіння Визначення термінів «сон» та «сновидіння». Фізіологічні основи сну та сновидінь. Сон та його фази. Теорії З. Фрейда та К. Юнга

Тема 20 Темперамент Поняття про темперамент. Види темпераменту. Теорії темпераменту Вплив темпераменту на діяльність людини

Тема 21 Здібності Поняття здібностей. Види здібностей. Розвиток здібностей

Тема 22 Психічні стани. Сутність. Класифікація. Фізіологічні основи і зовнішні вияви психічних станів . Психічні стани особистості в різних життєвих обставинах

Оцінювання результатів навчання

В організації навчального процесу під час вивчення дисципліни застосовують підсумкову форму контролю – залік. Його контроль виконується за критеріями наведеними у табл. 5.1. Складання/перескладання заліків відбувається за встановленим розкладом.

Якщо виконані усі вимоги (складання та захист рефератів та презентацій, активна участь на парах в процесі обговорення тем– підсумкова оцінка заліку виставляється автоматично.

Таблиця 5.1 – Критерії оцінювання поточних та підсумкових робіт з теоретичних питань

Оцінка за нац. шк.	ECTS	Середній бал	Критерії оцінювання виконання КР.
Відмінно	A	4,6-5,0	Повністю розкрита суть питання, послідовно і логічно викладена, наведені приклади, проілюстровано відповідь усім необхідним. Здобувач показав високі знання понятійного апарату і літературних джерел, вміння аргументувати думки, проводити ґрунтовний аналіз та порівняння.
Добре	B	4,1-4,5	Майже повністю розкрита суть питання, послідовно і логічно викладена, але наведені приклади і ілюстрації відповіді проведені не повністю. Здобувач продемонстрував добре вміння аналізувати отриману інформацію, але не до кінця розкрив деякі питання.
Добре	C	3,6-4,0	Основна частина питань розкрита повністю, викладена послідовно і логічно. Але деякі питання не розкриті, але частково викладені, наведені приклади і ілюстрації відповіді проведені не достатньо. Здобувач продемонстрував вміння аналізувати отриману інформацію, але деякі питання не проаналізував.
Задовільно	D	3,1-3,5	Більше половини питань розкриті та викладені майже повністю. Але половина питань або не розкрита, або розкрита частково, при цьому здобувач

			продемонстрував тільки часткове вміння аналізу отриманої інформації по деяким питанням.
Задовільно	E	2,6-3,0	Тільки половина питань розкриті та викладені повністю або частково. А друга половина питань або не розкриті, або викладена невелика частина, при цьому здобувач продемонстрував невелику долю вміння аналізу отриманої інформації.
Незадовільно	FX	2,1-2,5	Суть питання більшою мірою не розкриті. Є прогалини у розумінні предмету питання. При цьому здобувач продемонстрував незадовільне вміння проводити аналіз отриманої інформації.
	F	≤2,0	Відповідь відсутня.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Варій М. Й. Загальна психологія.: підр. К.: Центр учбової літератури, 2009. 277 с.
2. Васянович Г. П. Основи психології : навчальний посібник. К. : Педагогічна думка, 2012. 114 с.
3. Вознюк Н.М. Етика. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 212 с
4. Етика: навч. посіб. / За ред. проф. В.О. Лозового. - К.: ЮрінкопІ Інтер, 2004. - 224 с.
5. Етика та естетика: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 204 с.
6. Партико, Т. Б. Загальна психологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. 416 с.
7. Тофтул М.Г. Етика: Навчальний посібник. К.: Видавничий центр «Академія», 2005. 416 с.

ДОДАТКОВІ ДЖЕРЕЛА

1. Доброчесність та етика. Начальний посібник. Відень. 2021. 72 с.
2. Васянович Г. П. Основи психології : навчальний посібник. К. : Педагогічна думка, 2012. 114 с.
3. Етика та естетика: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 204 с.
4. Психологія: посібник для самостійної роботи студентів / Л. В. Єременко, О.І. Ісакова. Мелітополь: ФО-П Однорог Т. В., 2020. 109 с.
5. Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості: навч. посібник. К.: Либідь, 2007. 256 с.
6. Киричук О. В. Основи психології: підручник. К. : Либідь, 2002. – 632 с.
7. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування: навч. Посібник. Суми : ВТД “Університетська книга”, 2001. 288 с.
8. Малахов В. А. Етика. К.: Либідь, 2000. 316 с.
9. Максименко С. Д. Загальна психологія: навч. Посібник. К. : Центр навч. літератури, 2004. 272 с.
10. Мацко, Л. А. М 36 Основи психології та педагогіки: навчальний посібник для студентів заочної форми навчання. Вінниця: ВНТУ, 2009. 163 с.
11. Пашукова Т. І. Практикум із загальної психології. К.: Т-во “Знання”, 2000. 204 с.
12. Психологія: посібник для самостійної роботи студентів / Л. В. Єременко, О.І. Ісакова. Мелітополь: ФО-П Однорог Т. В., 2020. 109 с.
13. Русинка І. І. Психологія : навч. Посібник. К. : Знання, 2007. 367 с.
14. Скрипченко О. В. Загальна психологія: підручник. К.: Либідь, 2005. 464 с.
15. Степанов О. М. Основи психології і педагогіки: навч. посібник. К.: Академвидав, 2005. 520 с.

16. Цимбалюк І. М. Психологія спілкування: навч. посібник. К.: ВД Професіонал, 2004. 304 с.

Політика освітнього процесу

Активна участь в лекційних заняттях, дотримання графіків здачі самостійних робіт (есе). Здобувачі зобов'язані дотримуватись принципів академічної доброчесності при виконанні самостійних робіт та складанні заліку.

Робота, яка виконана після встановлених викладачем термінів, не приймається.

Під час всіх видів аудиторних занять здійснювати телефонні дзвінки забороняється; забороняється їсти та пити в період проведення заняття (за потреби можна відпроситися у викладача та вийти з аудиторії).

Заборонено використання будь-яких підручників, посібників, шпаргалок під час складання заліку.